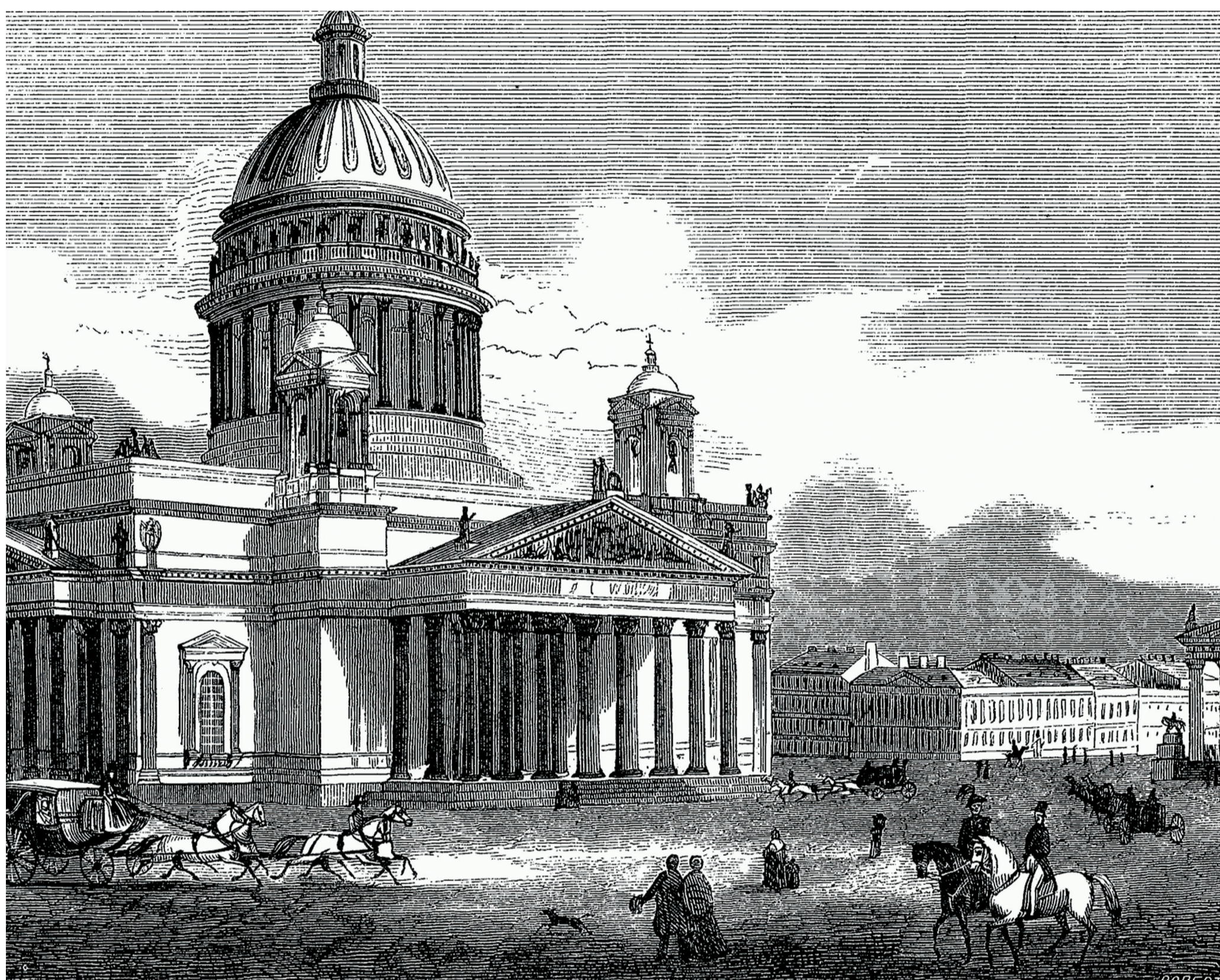

Αγία Πετρούπολη

ΜΙΑ ΠΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Το 1808 ο Ιωάννης Καποδίστριας έλαβε πρόσκληση από τον επικεφαλής του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσίας κόμη Ρομαντζώφ, να υπηρετήσει στο διπλωματικό σώμα της χώρας.

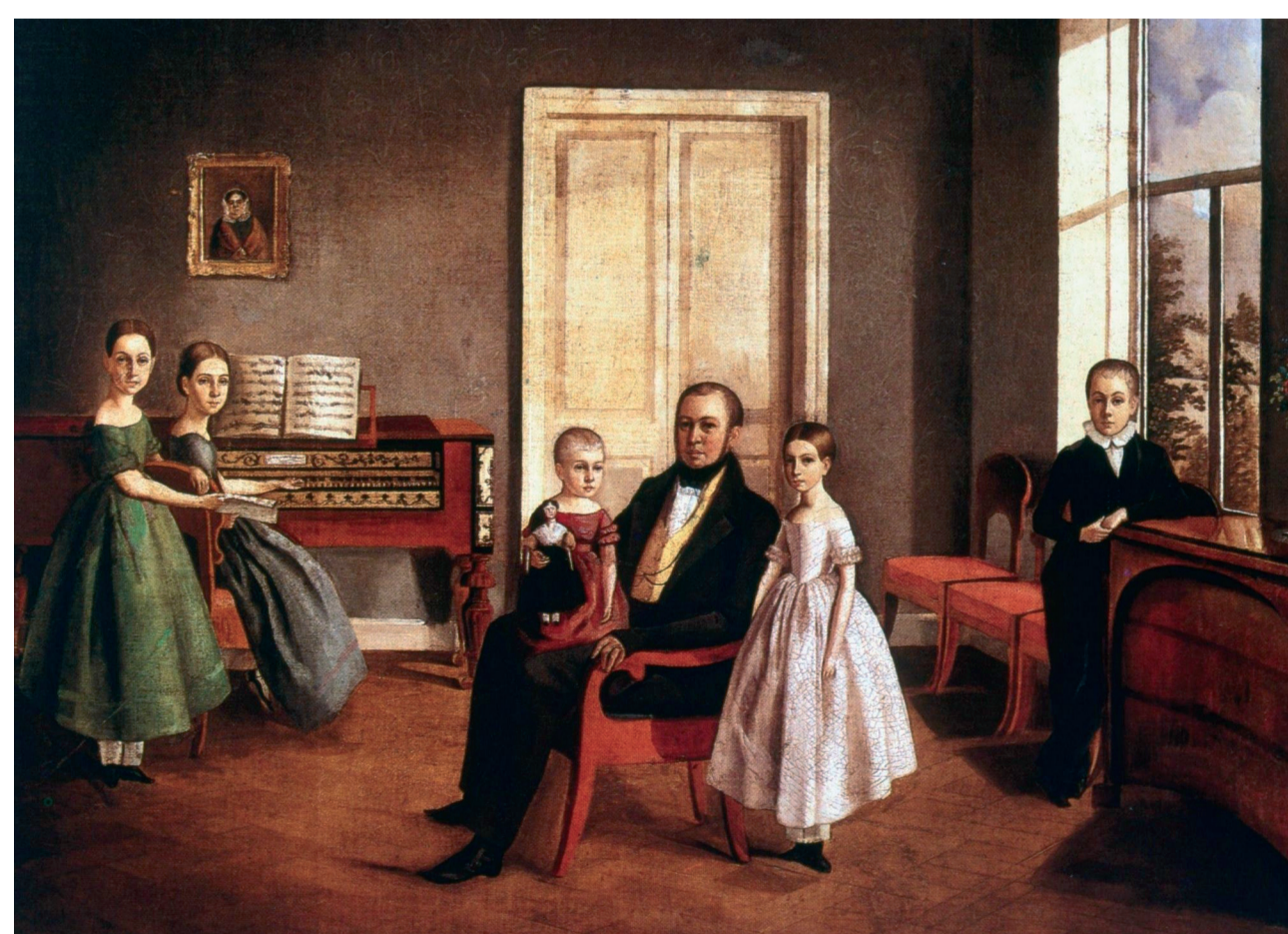
Εφτάσε στην Αγία Πετρούπολη τον Ιανουάριο του 1809. Το κλίμα της ρωσικής πρωτεύουσας δεν το συνήθισε ποτέ.

Η στρατηγική θέση της Αγίας Πετρούπολης την έκανε, από την ίδρυσή της, την πύλη της Ρωσίας προς τη δυτική Ευρώπη. Η ρωσική αριστοκρατία ξόδεψε αμύθητα ποσά σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, κάνοντάς την αρχιτεκτονικό πρότυπο για τη χώρα.

«Το ψύχος δεν είναι βασανιστικών. Όμως χωρίς κοντά εις την θερμάστραν εις το σπίτι, και χωρίς γούναν από άρκτον και υποδήματα θερμά εις το αμάξι, εγώ δεν δύναμαι να ζήσω ούτε στιγμήν...»

Βάλθηκε, όμως, να μάθει ρωσικά και εκμεταλλεύτηκε το πρώτο διάστημα που οι υποχρεώσεις του ήταν περιορισμένες για να μελετήσει στις πλούσιες βιβλιοθήκες του Ερμιτάζ και της αυτοκρατορικής οικογένειας. Αλληλογραφεί τακτικά με τον πατέρα του στην Κέρκυρα. Τον απασχολούν η υγεία του, τα πενιχρά του οικονομικά και ο αναμενόμενος διορισμός του σε πόστο ευρωπαϊκό που καθυστερεί.

Ο Αλέξανδρος Στούρτζα, αδελφός της Ρωξάνδρας, υπηρέτησε στο ρωσικό υπουργείο Εξωτερικών. Υπήρξε φίλος και γραμματέας του Ι. Καποδίστρια.

Στην Πετρούπολη, ο Καποδίστριας γνώρισε τη Ρωξάνδρα Στούρτζα, μια γυναίκα με την οποία διατήρησε μια ζωντανή, πνευματική σχέση μέσα από τα γράμματα που εξακολούθησαν να γράφουν ο ένας στον άλλον ακόμη κι όταν αυτός ήθε στην Ελλάδα να αναλάβει τα καθήκοντα του Κυβερνήτη.

Η Ρωξάνδρα, κόρη καλής οικογένειας από την Κωνσταντινούπολη που είχε εγκατασταθεί στη Ρωσία, μπήκε στη ρωσική Αυλή ως κυρία επί της Τιμής της Τσαρίνας. Διαβασμένη, προικισμένη με κριτικό πνεύμα, με διαίσθηση για τους ανθρώπους, συνάντησε και συζήτησε με πολλούς από τους πρωταγωνιστές των ευρωπαϊκών εξελίξεων. Με τον Καποδίστρια που είχε πρόσφατα φτάσει στην Πετρούπολη, γνωρίστηκε σε ένα από τα δείπνα που οργάνωναν τακτικά οι γονείς της. Γοητεύτηκε από την ευγένεια των τρόπων του αλλά κυρίως από τη σύνθετη σκέψη του.

ΡΩΞΑΝΔΡΑ ΣΤΟΥΡΤΖΑ

«Οι γονείς μου διοργάνωναν δύο δείπνα την εβδομάδα. Την υποδοχή είχα αναλάβει εγώ και με ευχαρίστηση έβλεπα ότι είχαμε καταφέρει να συγκεντρώνουμε στο σπίτι μας πολλά πρόσωπα που ξεχώριζαν για την ευγένεια του χαρακτήρα και του ήθους τους. Αρκεί να αναφέρω δύο ονόματα που είχαν εξ' ίσου μεγάλη σημασία και για την ιστορία και για εμένα: τον πρίγκηπα Υψηλάντη και τον κόμητα Καποδίστρια.[...] Η ελπίδα ότι το ελληνικό έθνος θα κέρδιζε κάποτε την ελευθερία του φαινόταν τότε ωσάν ένα γοητευτικό όνειρο...»

Αγία Πετρούπολη

Ο ΤΣΑΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΡΟΥΣΗ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ

Ο κόμης Φιοντόρ Βασιλίβιτς Ροστοπτσίν, διοικητής της Μόσχας, συντόνισε την άμυνα και την τόνωση του ηθικού των κατοίκων και διέταξε την πυρπόλησή της λίγο πριν εγκαταλειφθεί η πόλη στα στρατεύματα του Ναπολέοντα.

Ο πόλεμος γέμισε τον Τσάρο Αλέξανδρο με αποφασιστικότητα. Λέγεται πως είπε: «Η ο Ναπολέον ή εγώ. Από εδώ και πέρα δεν μπορούμε να βασιλεύουμε και οι δύο!».

Τον Ιούνιο του 1812 ο Ναπολέοντας ξεκίνησε επικεφαλής του μεγαλύτερου στρατού που είχε δει ποτέ η Ευρώπη. Στόχος του ήταν να αναγκάσει τον Τσάρο Αλέξανδρο να συμμορφωθεί με τους όρους της συνθήκης που του είχε επιβάλει τέσσερα χρόνια πριν. Χιλιάδες Γάλλοι, αλλά και πεζικάριοι από τις χώρες που είχε στο μεταξύ υποτάξει ο Ναπολέοντας, άρχισαν να διασχίζουν την ήπειρο με τα πόδια. Στους Ρώσους στρατηγούς του Αλέξανδρου ήταν ξεκάθαρο πως δεν θα μπορούσαν ποτέ να αντιμετωπίσουν κατά μέτωπο μια τέτοια στρατιά. Δεν τους έμενε παρά να υποχωρούν στις αχανείς ρώσικες πεδιάδες, αφήνοντας πίσω τους καμένη γη.

Ο Σεπτέμβριος έφερε τα πρώτα σημάδια του χειμώνα. Χωρίς να έχει ακόμη έρθει αντιμέτωπος με τον εχθρό σε πεδίο μάχης, ο στρατός του Ναπολέοντα είχε ήδη μείνει λιγότερος από το μισό αυτού που ξεκίνησε. Χιλιάδες άνθρωποι έθαναν από την εξάντληση, την πείνα ή λιποτάχτησαν.

Καθώς ο Ναπολέοντας πλησίαζε τη Μόσχα, ο Τσάρος έδωσε διαταγή να εκκενωθεί. Οι λίγες δυνάμεις του Ναπολέοντα που έζησαν την είσοδό τους στην πόλη, τη βρήκαν έρημη από κατοίκους και άδεια από προμήθειες. Ο Τσάρος αρνήθηκε να διαπραγματευτεί με το Ναπολέοντα και αποσύρθηκε στην Αγία Πετρούπολη. Κι αυτός, ηττημένος και εγκλωβισμένος, δεν είχε άλλη διέξοδο από το πάρει το δρόμο της επιστροφής, στη διάρκεια ενός ιδιαίτερα σφοδρού χειμώνα. Κι έτσι, ενώ τα εσωτερικά προβλήματα της Ρωσίας πλήθαιναν, ο Τσάρος Αλέξανδρος έμεινε γνωστός κυρίως ως ο ηγέμονας που αναχαίτισε τις στρατιές του Ναπολέοντα και έβαλε τέλος στην κυριαρχία της Γαλλίας.

Στις 5 Δεκεμβρίου ο Ναπολέοντας εγκατέλειψε τον αποδεκατισμένο στρατό του και έφυγε βιαστικά με έλικθρο για να γυρίσει στο Παρίσι, όπου ετοιμαζόταν επανάσταση.